—: બીજા ધોરણ માટે —

"મુખગણિતશિક્ષક" ભાગ ૩

જાન્યુઆરિ.
કિંમત રૂ. ૦-૨-૦
પોસ્ટેજ જુદુ.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
"મુખગણિત શિક્ષક" વગેરેના કર્તા શાહપોર-સુરત

છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર-સુરત

દેશી રાજ્યોમા ટેકસ્ટ બુક્સ ઇનામ અને લાયબ્રેરી માટે મજુર થએલો અને કેળવણીખાતાના અધિકારી સાહેબો તેમજ વિદ્વાન સદ્ગૃહસ્થોના ઉત્તમ સર્ટિફિકેટ પામેલો.

—: બીજા ધોરણનો :—

"મુખગણિત શિક્ષક" ભા. ૩.

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ
"ડિકટેશન શિક્ષક" "ભૂગોળ શિક્ષક" પ્રશ્નોત્તરમાળા વગેરેના કર્તા.
રચનારનુ ઠેકાણુ—શાહપોર-સુરત

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
પ્રસિદ્ધ કરવાનુ ઠેકાણુ—શાહપોર-સુરત.

છાપનાર—નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.
છાપવાનું ઠેકાણુ—"શંકર" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, ચૌટાના પુલપર ટાંકી પાસે સુરત.

આવૃત્તિ ૧૨મી] [પ્રત ૨૧૦૦.

સંવત ૧૯૮૦] [સને ૧૯૨૪
કિંમત રૂ. ૦-૨-૦ પોસ્ટેજ જુદુ.

પૂર્ણાંક અને આણુપાણુના સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર કરવાની સહેલી રીતો.

(૧) કોઇપણ રકમમા ૧૦, ૨૦, ૩૦, વગેરે પુરા દશક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા હોય તો દશકમા ૧, ૨, ૩, વગેરે ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા જેમકે —૭૧+૪૦=૧૧૧. ૭૨-૪૦=૩૨

(૨) કોઇ રકમમાં પુરા દશકથી વધારે ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા હોય તો પહેલા પુરા દશક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા અને પછી વધારાના ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા જેમકે —

૫૨+૨૫=(૫૨+૨૦+૫)=૭૭　　૫૨-૨૫=(૫૨-૨૦-૫=૨૭)

(૩) કોઇ રકમમા તેજ રકમ ઉમેરવી હોય તો દુ કરવા જેમકે — ૩૬+૩૬=૭૨, ૩૬×૨=૭૨.

(૪) કોઇ રકમને ૧૦, ૧૦૦, ૧૦૦૦, એ ગુણવા હોય તો તે રકમ પર એક, બે, ત્રણ મીડા ચઢાવવા જેમકે -૫×૧૦=૫૦, ૫×૧૦૦ =૫૦૦, ૫×૧૦૦૦=૫૦૦૦.

(૫) કોઇ રકમને ૨૦, ૩૦, ૪૦, વગેરેએ ગુણવા હોય તો તે રકમને ૨, ૩, ૪એ ગુણી મીડુ ચઢાવવુ, અને ૨૦૦, ૩૦૦, ૪૦૦ વગેરેએ ગુણવા હોય તો બે મીડા ચઢાવવા

(૬) આણુપાણુના અપૂર્ણાંકમા આણુપાણુના અપૂર્ણાંક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા હોય તો પહેલી રકમમા બીજી રકમના પૂર્ણાંક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા પછી બીજી રકમની પાણો ઉમેરવી અથવા બાદ કરવી. જેમકેઃ—

૧૩।।।+૪।।।, ૧૩।।।+૪=૧૭।।।, ૧૭।।।+૦।।।=૧૮।।

૧૩।।।–૪।।।; ૧૩।।।–૪= ૯।।।, ૯।।।–૦।।।=૯

(૭) કોઇ રકમને દસે ગુણવા હોય અને તે રકમ પૂર્ણાંક હોય તો તે ઉપર એક મીડું ચઢાવવું. પણ છેડે એક પાણ હોય તો પાણને બદલે ૨।।, બે પાણને બદલે ૫, અને ત્રણ પાણને બદલે ૭।। ચઢાવવા. જેમકે—.૨૬।, ૩૭।।, ૭૮।।। ને ૧૦ એ ગુણો પહેલીમા છેડે એક પાણ, બીજામા બે પાણ અને ત્રીજીમાં ત્રણ પાણ છે માટે ૨૬૨।।, ૩૭૫, ૭૮૭।।.

(૮) કોઇ રકમને ૨।।, ૫, ૭।। એ ગુણવા હોય તો ૦।, ૦।।, ૦।।। એ ગુણવા એટલા દશક, કારણ કે ૨।।=૦। દશક ૫=૦।। દશક. ૭।।=૦।।। દશક છે.

(૯) કોઇ રકમને ૧૦૦એ ગુણવા હોય અને તે રકમ પૂર્ણાંક હોય તો તે ઉપર બે મીડા ચઢાવવાં, પણ છેડે એક પાણ હોય તો પાણને બદલે ૨૫, બે પાણને બદલે ૫૦ અને ત્રણ પાણને બદલે ૭૫ મૂકવા.

(૧૦) કોઇ રકમને ૨૫, ૫૦, ૭૫, ૧૨૫, ૧૫૦, ૨૫૦, ૩૫૦, એ ગુણવા હોય તો ૦।, ૦।।, ૦।।।, ૧।, ૧।।, ૨।।, ૩।। એ ગુણવા એટલા સેકડા. કારણ કે ૨૫=૦। સો. ૫૦=૦।। સો. ૭૫=૦।।। સો છે

(૧૧) કોઇ રકમને ૦। એ ભાગવા હોય તો ૪ એ ગુણવા અને ૦।। ભાગવા હોય તો ૨ એ ગુણવા. જેમકે;–૩૭–૦।=૩૭×૪=૧૪૮. ૩૭–૦।।=૩૭×૨=૭૪.

. ...

+શેરની ધાત.

શેરના અચ્છેરા	૨	૨ અચ્છેરે	૧ શેર
શેરના પાશેરા	૪	૪ પાશેરે	૧ શેર
શેરના નવટાંકા	૮	૮ નવટાંકે	૧ શેર
શેરના અધોળા	૧૬	૧૬ અધોળે	૧ શેર
શેરના રૂપીઆભાર	૪૦	૪૦ રૂપીઆભાર	૧ શેર
શેરના પૈસાભાર	૭૨	૭૨ જુના પૈસાભાર	૧ શેર

ટીપ.—૭૨ જુના પૈસાભાર=૧ શેર, અને ૮૬ નવા પૈસાભાર=૧ શેર ગણાય છે

શેરના રૂપીઆભાર	૪૦
પોણોશેરના રૂપીઆભાર	૩૦
અચ્છેરના રૂપીઆભાર	૨૦
પાશેરના રૂપીઆભાર	૧૦
નવટાકના રૂપીઆભાર	૫
અધોળના રૂપીઆભાર	૨॥

૪૦ રૂપીઆભાર	૧ શેર
૩૦ રૂપીઆભાર	૦॥। શેર
૨૦ રૂપીઆભાર	૦॥ શેર
૧૦ રૂપીઆભાર	૦। શેર
૫ રૂપીઆભાર	નવટાંક
૨॥ રૂપીઆભાર	અધોળ

શેરના પૈસાભાર	૭૨
પોણોશેરના પૈસાભાર	૫૪
અચ્છેરના પૈસાભાર	૩૬
પાશેરના પૈસાભાર	૧૮
નવટાંકના પૈસાભાર	૯
અધોળના પૈસાભાર	૪॥

+વર્ગમાં ત્રાજવા કાટલાં હાજર રાખી છોકરાઓ પાસે તોળાવીને તેમની પાસેજ ઉપજાવી કઢાવવી રૂપીઆની ધાત જોડે શેરની ધાતનો સંબંધ જોડવો. જુઓ પાના ૫માની ટીપ.

૭૨	પૈસાભાર	૧ શેર
૫૪	પૈસાભાર	૦॥। શેર
૩૬	પૈસાભાર	૦॥ શેર
૧૮	પૈસાભાર	૦। શેર
૯	પૈસાભાર	નવટાંક
૪॥	પૈસાભાર	અધોળ

શેરના	અધોળા ૧૬
પોણુાશેરના	અધોળા ૧૨
અચ્છેરના	અધોળા ૮
પાશેરના	અધોળા ૪
નવટાકના	અધોળા ૨

૨ અધોળે	નવટાક
૪ અધોળે	પાશેર
૮ અધોળે	અચ્છેર
૧૨ અધોળે	પોણુાશેર
૧૬ અધોળ	એક શેર

શેરના	નવટાંકા ૮
પોણુાશેરના	નવટાંકા ૬
અચ્છેરના	નવટાંકા ૪
પાશેરના	નવટાંકા ૨

૨ નવટાંકે	પાશેર
૪ નવટાંકે	અચ્છેર
૬ નવટાંકે	પોણુાશેર
૮ નવટાંકે	એક શેર

શેરના	પાશેરા ૪
પોણુાશેરના	પાશેરા ૩
અચ્છેરના	પાશેરા ૨

૨ પાશેરે	અચ્છેર
૩ પાશેરે	પોણુાશેર
૪ પાશેરે	એક શેર

રૂપીઆ	એકના	અડધા ૨
રૂપીઆ	એકની	પાવલી ૪
રૂપીઆ	એકની	બેઆની ૮
રૂપીઆ	એકના	આના ૧૬

શેર	એકના	અચ્છેરા ૨
શેર	એકના	પાશેરા ૪
શેર	એકના	નવટાંકા ૮
શેર	એકના	અધોળા ૧૬

મણની ધાત.

મણના અધમણીઆ	૨
મણના દસશેરા	૪
મણની પાંચશેરી	૮
મણની અઢીશેરી	૧૬
મણની સવાશેરી	૩૨
મણના શેર	૪૦

૨ અધમણીઆ	૧ મણ
૪ દસશેરા	૧ મણ
૮ પાચશેરી	૧ મણ
૧૬ અઢીશેરી	૧ મણ
૩૨ સવાશેરી	૧ મણ
૪૦ શેર	૧ મણ

૧	મણના	૪૦ શેર
૦॥।	મણના	૩૦ શેર
૦॥	મણના	૨૦ શેર
૦।	મણના	૧૦ શેર

૪૦ શેર	૧ મણ
૩૦ શેર	૦॥।મણ
૨૦ શેર	૦॥ મણ
૧૦ શેર	૦। મણ

૧ મણની	અઢીશેરી ૧૬
૦॥। મણની	અઢીશેરી ૧૨
૦॥ મણની	અઢીશેરી ૮
૦। મણની	અઢીશેરી ૪
૫ શેરની	અઢીશેરી ૨

૨ અઢીશેરીએ	૫ શેર
૪ અઢીશેરીએ	૦। મણ
૮ અઢીશેરીએ	૦॥ મણ
૧૨ અઢીશેરીએ	૦॥। મણ
૧૬ અઢીશેરીએ	૧ મણ

૧ મણની	પાંચશેરી ૮
૦॥। મણની	પાંચશેરી ૬
૦॥ મણની	પાંચશેરી ૪
૦। મણની	પાંચશેરી ૨

૨ પાંચશેરીએ ૦। મણ	૦॥ મણના દસશેરા ૨
૪ પાંચશેરીએ ૦॥ મણ	૦। મણનો દસશેરા ૧
૬ પાંચશેરીએ ૦॥। મણ	
૮ પાંચશેરીએ ૧ મણ	૧ દસશેરે ૦। મણ
	૨ દસશેરા ૦॥ મણ
૧ મણના દસશેરા ૪	૩ દસશેરા ૦॥। મણ
૦॥। મણના દસશેરા ૩	૪ દસશેરા ૧ મણ

આનાની ઘાત.		
૪ આનાનો રૂ. ૦।	૬૪ ,, રૂ. ૪)	૮૦૦ ,, રૂ ૫૦)
૮ ,, રૂ. ૦॥	૬૮ ,, રૂ. ૪।	૯૦૦ ,, રૂ. ૫૬।
૧૨ ,, રૂ. ૦॥।	૭૨ ,, રૂ. ૪॥	૧૦૦૦ ,, રૂ. ૬૨॥
૧૬ ,, રૂ. ૧)	૭૬ ,, રૂ. ૪॥।	
૨૦ ,, રૂ. ૧।	૮૦ ,, રૂ. ૫)	૧૬ આનાનો રૂ. ૧)
૨૪ ,, રૂ. ૧॥	૮૪ ,, રૂ. ૫।	૩૨ ,, રૂ. ૨)
૨૮ ,, રૂ ૧॥।	૮૮ ,, રૂ. ૫॥	૪૮ ,, રૂ. ૩)
૩૨ ,, રૂ. ૨)	૯૨ ,, રૂ. ૫॥।	૬૪ ,, રૂ. ૪)
૩૬ ,, રૂ. ૨।	૯૬ ,, રૂ. ૬)	૮૦ ,, રૂ. ૫)
૪૦ ,, રૂ. ૨॥	૧૦૦ ,, રૂ. ૬।	૯૬ ,, રૂ. ૬)
૪૪ ,, રૂ. ૨॥।	૨૦૦ ,, રૂ. ૧૨॥	૧૧૨ ,, રૂ. ૭)
૪૮ ,, રૂ. ૩)	૩૦૦ ,, રૂ. ૧૮॥।	૧૨૮ ,, રૂ. ૮)
૫૨ ,, રૂ. ૩।	૪૦૦ ,, રૂ. ૨૫)	૧૪૪ ,, રૂ. ૯)
૫૬ ,, રૂ ૩॥	૫૦૦ ,, રૂ. ૩૧।	૧૬૦ ,, રૂ. ૧૦)
૬૦ ,, રૂ. ૩॥।	૬૦૦ ,, રૂ. ૩૭॥	સુચના—ઘાત સવળી
	૭૦૦ ,, રૂ. ૪૩॥।	અવળી મોઢે કરાવવી.

૧×૦।।।=૦।।।	૧૧×૦।।।= ૮।	૨૧×૦।।।=૧૫।।।	૩૧×૦।।।=૨૩।
૨ ૦।।। ૧।।	૧૨ ૦।।। ૯	૨૨ ૦।।। ૧૬।।	૩૨ ૦।।। ૨૪
૩ ૦।।। ૨।	૧૩ ૦।।। ૯।।।	૨૩ ૦।।। ૧૭।	૩૩ ૦।।। ૨૪।।।
૪ ૦।।। ૩	૧૪ ૦।।। ૧૦।।	૨૪ ૦।।। ૧૮	૩૪ ૦।।। ૨૫।।
૫ ૦।।। ૩।।।	૧૫ ૦।।। ૧૧।	૨૫ ૦।।। ૧૮।।।	૩૫ ૦।।। ૨૬।
૬ ૦।।। ૪।।	૧૬ ૦।।। ૧૨	૨૬ ૦।।। ૧૯।।	૩૬ ૦।।। ૨૭
૭ ૦।।। ૫।	૧૭ ૦।।। ૧૨।।।	૨૭ ૦।।। ૨૦।	૩૭ ૦।।। ૨૭।।।
૮ ૦।।। ૬	૧૮ ૦।।। ૧૩।।	૨૮ ૦।।। ૨૧	૩૮ ૦।।। ૨૮।।
૯ ૦।।। ૬।।।	૧૯ ૦।।। ૧૪।	૨૯ ૦।।। ૨૧।।।	૩૯ ૦।।। ૨૯।
૧૦ ૦।।। ૭।।	૨૦ ૦।।। ૧૫	૩૦ ૦।।। ૨૨।।	૪૦ ૦।।। ૩૦
૪૧×૦।।।=૩૦।।।	૫૧×૦।।।=૩૮।	૬૧×૦।।।=૪૫।।।	૭૧×૦।।।=૫૩।
૪૨ ૦।।। ૩૧।।	૫૨ ૦।।। ૩૯	૬૨ ૦।।। ૪૬।।	૭૨ ૦।।। ૫૪
૪૩ ૦।।। ૩૨।	૫૩ ૦।।। ૩૯।।।	૬૩ ૦।।। ૪૭।	૭૩ ૦।।। ૫૪।।।
૪૪ ૦।।। ૩૩	૫૪ ૦।।। ૪૦।।	૬૪ ૦।।। ૪૮	૭૪ ૦।।। ૫૫।।
૪૫ ૦।।। ૩૩।।।	૫૫ ૦।।। ૪૧।	૬૫ ૦।।। ૪૮।।।	૭૫ ૦।।। ૫૬।
૪૬ ૦।।। ૩૪।।	૫૬ ૦।।। ૪૨	૬૬ ૦।।। ૪૯।।	૭૬ ૦।।। ૫૭
૪૭ ૦।।। ૩૫।	૫૭ ૦।।। ૪૨।।।	૬૭ ૦।।। ૫૦।	૭૭ ૦।।। ૫૭।।।
૪૮ ૦।।। ૩૬	૫૮ ૦।।। ૪૩।।	૬૮ ૦।।। ૫૧	૭૮ ૦।।। ૫૮।।
૪૯ ૦।।। ૩૬।।।	૫૯ ૦।।। ૪૪।	૬૯ ૦।।। ૫૧।।।	૭૯ ૦।।। ૫૯।
૫૦ ૦।।। ૩૭।।	૬૦ ૦।।। ૪૫	૭૦ ૦।।। ૫૨।।	૮૦ ૦।।। ૬૦
૮૧×૦।।।=૬૦।।।	૯૧×૦।।।=૬૮।		
૮૨ ૦।।। ૬૧।।	૯૨ ૦।।। ૬૯		
૮૩ ૦।।। ૬૨।	૯૩ ૦।।। ૬૯।।।		
૮૪ ૦।।। ૬૩	૯૪ ૦।।। ૭૦।।		
૮૫ ૦।।। ૬૩।।।	૯૫ ૦।।। ૭૧।		
૮૬ ૦।।। ૬૪।।	૯૬ ૦।।। ૭૨		
૮૭ ૦।।। ૬૫।	૯૭ ૦।।। ૭૨।।।		
૮૮ ૦।।। ૬૬	૯૮ ૦।।। ૭૩।।		
૮૯ ૦।।। ૬૬।।।	૯૯ ૦।।। ૭૪।		
૯૦ ૦।।। ૬૭।।	૧૦૦ ૦।।। ૭૫		

૧×૧॥=		૧॥	૨×૦॥।=		૧॥	૧૧×૧॥=		૧૬॥	૨૨×૦॥।=		૧૬॥
૨	૧॥	૩	૪	૦॥।	૩	૧૨	૧॥	૧૮	૨૪	૦॥।	૧૮
૩	૧॥	૪॥	૬	૦॥।	૪॥	૧૩	૧॥	૧૯॥	૨૬	૦॥।	૧૯॥
૪	૧॥	૬	૮	૦॥।	૬	૧૪	૧॥	૨૧	૨૮	૦॥।	૨૧
૫	૧॥	૭॥	૧૦	૦॥।	૭॥	૧૫	૧॥	૨૨॥	૩૦	૦॥।	૨૨॥
૬	૧॥	૯	૧૨	૦॥।	૯	૧૬	૧॥	૨૪	૩૨	૦॥।	૨૪
૭	૧॥	૧૦॥	૧૪	૦॥।	૧૦॥	૧૭	૧॥	૨૫॥	૩૪	૦॥।	૨૫॥
૮	૧॥	૧૨	૧૬	૦॥।	૧૨	૧૮	૧॥	૨૭	૩૬	૦॥।	૨૭
૯	૧॥	૧૩॥	૧૮	૦॥।	૧૩॥	૧૯	૧॥	૨૮॥	૩૮	૦॥।	૨૮॥
૧૦	૧॥	૧૫	૨૦	૦॥।	૧૫	૨૦	૧॥	૩૦	૪૦	૦॥।	૩૦
૨૧×૧॥=		૩૧॥	૪૨×૦॥।=		૩૧॥	૩૧×૧॥=		૪૬॥	૬૨×૦॥।=		૪૬॥
૨૨	૧॥	૩૩	૪૪	૦॥।	૩૩	૩૨	૧॥	૪૮	૬૪	૦॥।	૪૮
૨૩	૧॥	૩૪॥	૪૬	૦॥।	૩૪॥	૩૩	૧॥	૪૯॥	૬૬	૦॥।	૪૯॥
૨૪	૧॥	૩૬	૪૮	૦॥।	૩૬	૩૪	૧॥	૫૧	૬૮	૦॥।	૫૧
૨૫	૧॥	૩૭॥	૫૦	૦॥।	૩૭॥	૩૫	૧॥	૫૨॥	૭૦	૦॥।	૫૨॥
૨૬	૧॥	૩૯	૫૨	૦॥।	૩૯	૩૬	૧॥	૫૪	૭૨	૦॥।	૫૪
૨૭	૧॥	૪૦॥	૫૪	૦॥।	૪૦॥	૩૭	૧॥	૫૫॥	૭૪	૦॥।	૫૫॥
૨૮	૧॥	૪૨	૫૬	૦॥।	૪૨	૩૮	૧॥	૫૭	૭૬	૦॥।	૫૭
૨૯	૧॥	૪૩॥	૫૮	૦॥।	૪૩॥	૩૯	૧॥	૫૮॥	૭૮	૦॥।	૫૮॥
૩૦	૧॥	૪૫	૬૦	૦॥।	૪૫	૪૦	૧॥	૬૦	૮૦	૦॥।	૬૦
૪૧×૧॥=		૬૧॥	૮૨×૦॥।=		૬૧॥						
૪૨	૧॥	૬૩	૮૪	૦॥।	૬૩						
૪૩	૧॥	૬૪॥	૮૬	૦॥।	૬૪॥						
૪૪	૧॥	૬૬	૮૮	૦॥।	૬૬						
૪૫	૧॥	૬૭॥	૯૦	૦॥।	૬૭॥						
૪૬	૧॥	૬૯	૯૨	૦॥।	૬૯						
૪૭	૧॥	૭૦॥	૯૪	૦॥।	૭૦॥						
૪૮	૧॥	૭૨	૯૬	૦॥।	૭૨						
૪૯	૧॥	૭૩॥	૯૮	૦॥।	૭૩॥						
૫૦	૧॥	૭૫	૧૦૦	૦॥।	૭૫						

૧×૧।=		૧।	૧૧×૧।=		૧૩।।।	૨૧×૧।=		૨૬।	૩૧×૧।=		૩૮।।।
૨	૧।	૨।।	૧૨	૧।	૧૫	૨૨	૧।	૨૭।।	૩૨	૧।	૪૦
૩	૧।	૩।।।	૧૩	૧।	૧૬।	૨૩	૧।	૨૮।।।	૩૩	૧।	૪૧।
૪	૧।	૫	૧૪	૧।	૧૭।।	૨૪	૧।	૩૦	૩૪	૧।	૪૨।।
૫	૧।	૬।	૧૫	૧।	૧૮।।।	૨૫	૧।	૩૧।	૩૫	૧।	૪૩।।।
૬	૧।	૭।।	૧૬	૧।	૨૦	૨૬	૧।	૩૨।।	૩૬	૧।	૪૫
૭	૧।	૮।।।	૧૭	૧।	૨૧।	૨૭	૧।	૩૩।।।	૩૭	૧।	૪૬।
૮	૧।	૧૦	૧૮	૧।	૨૨।।	૨૮	૧।	૩૫	૩૮	૧।	૪૭।।
૯	૧।	૧૧।	૧૯	૧।	૨૩।।।	૨૯	૧।	૩૬।	૩૯	૧।	૪૮।।।
૧૦	૧।	૧૨।।	૨૦	૧।	૨૫	૩૦	૧।	૩૭।।	૪૦	૧।	૫૦

૪૧×૧।=		૫૧।	૫૧×૧।=		૬૩।।।	૬૧×૧।=		૭૬।	૭૧×૧।=		૮૮।।।
૪૨	૧।	૫૨।।	૫૨	૧।	૬૫	૬૨	૧।	૭૭।।	૭૨	૧।	૯૦
૪૩	૧।	૫૩।।।	૫૩	૧।	૬૬।	૬૩	૧।	૭૮।।।	૭૩	૧।	૯૧।
૪૪	૧।	૫૫	૫૪	૧।	૬૭।।	૬૪	૧।	૮૦	૭૪	૧।	૯૨।।
૪૫	૧।	૫૬।	૫૫	૧।	૬૮।।।	૬૫	૧।	૮૧।	૭૫	૧।	૯૩।।।
૪૬	૧।	૫૭।।	૫૬	૧।	૭૦	૬૬	૧।	૮૨।।	૭૬	૧।	૯૫
૪૭	૧।	૫૮।।।	૫૭	૧।	૭૧।	૬૭	૧।	૮૩।।।	૭૭	૧।	૯૬।
૪૮	૧।	૬૦	૫૮	૧।	૭૨।।	૬૮	૧।	૮૫	૭૮	૧।	૯૭।।
૪૯	૧।	૬૧।	૫૯	૧।	૭૩।।।	૬૯	૧।	૮૬।	૭૯	૧।	૯૮।।।
૫૦	૧।	૬૨।।	૬૦	૧।	૭૫	૭૦	૧।	૮૭।।	૮૦	૧।	૧૦૦

૮૧×૧।=		૧૦૧।	૯૧×૧।=		૧૧૩।।।
૮૨	૧।	૧૦૨।।	૯૨	૧।	૧૧૫
૮૩	૧।	૧૦૩।।।	૯૩	૧।	૧૧૬।
૮૪	૧।	૧૦૫	૯૪	૧।	૧૧૭।।
૮૫	૧।	૧૦૬।	૯૫	૧।	૧૧૮।।।
૮૬	૧।	૧૦૭।।	૯૬	૧।	૧૨૦
૮૭	૧।	૧૦૮।।।	૯૭	૧।	૧૨૧।
૮૮	૧।	૧૧૦	૯૮	૧।	૧૨૨।।
૮૯	૧।	૧૧૧।	૯૯	૧।	૧૨૩।।।
૯૦	૧।	૧૧૨।।	૧૦૦	૧।	૧૨૫

૧×૨॥= ૨॥	૨×૧।= ૨॥	૧૧×૨॥=૨૭॥	૨૨×૧।=૨૭॥
૨ ૨॥ ૫	૪ ૧। ૫	૧૨ ૨॥ ૩૦	૨૪ ૧। ૩૦
૩ ૨॥ ૭॥	૬ ૧। ૭॥	૧૩ ૨॥ ૩૨॥	૨૬ ૧। ૩૨॥
૪ ૨॥ ૧૦	૮ ૧। ૧૦	૧૪ ૨॥ ૩૫	૨૮ ૧। ૩૫
૫ ૨॥ ૧૨॥	૧૦ ૧। ૧૨॥	૧૫ ૨॥ ૩૭॥	૩૦ ૧। ૩૭॥
૬ ૨॥ ૧૫	૧૨ ૧। ૧૫	૧૬ ૨॥ ૪૦	૩૨ ૧। ૪૦
૭ ૨॥ ૧૭॥	૧૪ ૧। ૧૭॥	૧૭ ૨॥ ૪૨॥	૩૪ ૧। ૪૨॥
૮ ૨॥ ૨૦	૧૬ ૧। ૨૦	૧૮ ૨॥ ૪૫	૩૬ ૧। ૪૫
૯ ૨॥ ૨૨॥	૧૮ ૧। ૨૨॥	૧૯ ૨॥ ૪૭॥	૩૮ ૧। ૪૭॥
૧૦ ૨॥ ૨૫	૨૦ ૧। ૨૫	૨૦ ૨॥ ૫૦	૪૦ ૧। ૫૦
૨૧×૨॥ ૫૨॥	૪૨×૧।=૫૨॥	૩૧×૨॥=૭૭॥	૬૨×૧।=૭૭॥
૨૨ ૨॥ ૫૫	૪૪ ૧। ૫૫	૩૨ ૨॥ ૮૦	૬૪ ૧। ૮૦
૨૩ ૨॥ ૫૭॥	૪૬ ૧। ૫૭॥	૩૩ ૨॥ ૮૨॥	૬૬ ૧। ૮૨॥
૨૪ ૨॥ ૬૦	૪૮ ૧। ૬૦	૩૪ ૨॥ ૮૫	૬૮ ૧। ૮૫
૨૫ ૨॥ ૬૨॥	૫૦ ૧। ૬૨॥	૩૫ ૨॥ ૮૭॥	૭૦ ૧। ૮૭॥
૨૬ ૨॥ ૬૫	૫૨ ૧। ૬૫	૩૬ ૨॥ ૯૦	૭૨ ૧। ૯૦
૨૭ ૨॥ ૬૭॥	૫૪ ૧। ૬૭॥	૩૭ ૨॥ ૯૨॥	૭૪ ૧। ૯૨॥
૨૮ ૨॥ ૭૦	૫૬ ૧। ૭૦	૩૮ ૨॥ ૯૫	૭૬ ૧। ૯૫
૨૯ ૨॥ ૭૨॥	૫૮ ૧। ૭૨॥	૩૯ ૨॥ ૯૭॥	૭૮ ૧। ૯૭॥
૩૦ ૨॥ ૭૫	૬૦ ૧। ૭૫	૪૦ ૨॥ ૧૦૦	૮૦ ૧। ૧૦૦
૪૧×૨॥=૧૦૨॥	૮૨×૧।=૧૦૨॥		
૪૨ ૨॥ ૧૦૫	૮૪ ૧। ૧૦૫		
૪૩ ૨॥ ૧૦૭॥	૮૬ ૧। ૧૦૭॥		
૪૪ ૨॥ ૧૧૦	૮૮ ૧। ૧૧૦		
૪૫ ૨॥ ૧૧૨॥	૯૦ ૧। ૧૧૨॥		
૪૬ ૨॥ ૧૧૫	૯૨ ૧। ૧૧૫		
૪૭ ૨॥ ૧૧૭॥	૯૪ ૧। ૧૧૭॥		
૪૮ ૨॥ ૧૨૦	૯૬ ૧। ૧૨૦		
૪૯ ૨॥ ૧૨૨॥	૯૮ ૧। ૧૨૨॥		
૫૦ ૨॥ ૧૨૫	૧૦૦ ૧। ૧૨૫		

એક પોણુ પોણો.

૧×૦॥।=૦॥।		
૨	૦॥।	૧॥
૩	૦॥।	૨।
૪	૦॥।	૩
૫	૦॥।	૩॥।
૬	૦॥।	૪॥
૭	૦॥।	૫।
૮	૦॥।	૬
૯	૦॥।	૬॥।
૧૦	૦॥।	૭॥

સો પોણુ પોણોસો.

૧૦૦×૦॥।=		૭૫
૨૦૦	૦॥।	૧૫૦
૩૦૦	૦॥।	૨૨૫
૪૦૦	૦॥।	૩૦૦
૫૦૦	૦॥।	૩૭૫
૬૦૦	૦॥।	૪૫૦
૭૦૦	૦॥।	૫૨૫
૮૦૦	૦॥।	૬૦૦
૯૦૦	૦॥।	૬૭૫
૧૦૦૦	૦॥।	૭૫૦

એકે સવા સવા.

૧×૧।=૧।		
૨	૧।	૨॥
૩	૧।	૩॥।
૪	૧।	૫
૫	૧।	૬।
૬	૧।	૭॥
૭	૧।	૮॥।
૮	૧।	૧૦
૯	૧।	૧૧।
૧૦	૧।	૧૨॥

સો સવા સવાસો.

૧૦૦×૧।=		૧૨૫
૨૦૦	૧।	૨૫૦
૩૦૦	૧।	૩૭૫
૪૦૦	૧।	૫૦૦
૫૦૦	૧।	૬૨૫
૬૦૦	૧।	૭૫૦
૭૦૦	૧।	૮૭૫
૮૦૦	૧।	૧૦૦૦
૯૦૦	૧।	૧૧૨૫
૧૦૦૦	૧।	૧૨૫૦

મનોયત્ન ૧.

૧૧×૧ થી ૨૦×૨૦ સુધીના આંકનો ઉપયોગ.

સૂચના —એ પ્રશ્નમા એકથી વધારે પ્રશ્ન હોય તો એકેક પૂછવો.

(૧) એક ખુરસીના ચાર રૂપીઆ બેસે તો ૧૯ ખુરસીનુ શુ બેસશે?

(૨) એક કોથળીમા ૧૭ રૂપીઆ છે, તો એવી ૯ કોથળીમા મળીને કેટલા રૂપીઆ હશે !

(૩) દરેક છોકરાને ૮, ૮ પતસા આપીએ તો ૧૪ છોકરાને આપવાને કેટલા પતાસાં જોઇએ?

(૪) ૧૫, ૧૯, ૧૮, ૧૭, ૧૩, અને ૧૪ પાચ વખત લઇએ તો કેટલા થાય? પાચે ગુણીએ તો શુ આવે?

(૫) ૨૦ ત્રણ વાર લઇએ તો કેટલા થાય? ૧૬×૧ થી ૧૬×૧૦ સુધીના જવાબ બોલો

(૬) ૧૧×૧ થી ૨૦×૧૦ સુધીમાં નવની પલાખીના જવાબ બોલો.

(૭) ૧૯×૫, ૧૩×૭, ૧૪×૮, ૧૫×૯, ૧૮×૭, ૧૭×૬ કેટલા?

(૮) ૧૩ પાચવાર, ૧૭ સાતવાર, ૧૯ છવાર, ૧૫ સાતવાર, ૧૩ નવવાર, અને ૧૮ છવાર તે કેટલા?

(૯) ૧૯, ૧૫, ૧૭, ૧૩, ૧૧, ૧૨, ૧૬, ૧૮, ૨૦, અને ૧૪, આઠ વખત લઇએ તો કેટલા થાય?

(૧૦) ૧૯×૬, ૧૫×૭, ૧૭×૬, ૧૩×૯, ૧૪×૮, ૧૨×૯, ૧૬×૫, અને ૧૮×૮ તે કેટલા?

(૧૧) ૭ બેઆનીની દોઢપાઇ કેટલી અને પૈસા કેટલા?

(૧૨) ૧, ૨, ૩, ૪ એમ દસ રૂપીઆ સુધીના આના કહો.

(૧૩) ૪ જમરૂખનો એક આનો બેસે તો ૧ રૂપીઆમા કેટલાં જમરૂખ આવે?

(૧૪) કેટલી બેઆની હોય તો ૧૭ રૂપીઆ મળે?

(૧૫) ૭૬+૧૯, ૭૨+૧૮, ૧૦૫+૧૫, ૧૧૭+૧૩, ૮૪+૧૨, કેટલા?

(૧૬) ૭૭+૧૧, ૯૬+૧૬, ૬૦+૧૨, ૮૪+૧૪, ૯૬+૧૨, કેટલા?

(૧૭) ૧૧+૮૮, ૧૨+૯૬, ૧૩+૬૫, ૧૪+૯૮, ૧૫+૭૫, કેટલા?

(૧૮) ૧૭+૧૩૬, ૧૮+૧૪૪, ૧૯+૧૫૨, ૨૦+૧૪૦, કેટલા?

(૧૯) ૯૫-૧૯, ૯૦-૧૮, ૧૨૦-૧૫, ૧૪૦-૧૪, ૯૬-૧૨, કેટલા?

(૨૦) ૮૮-૧૧, ૧૧૨-૧૬, ૧૦૮-૧૨, ૯૮-૧૪, ૧૦૦-૨૦ કેટલા?

(૨૧) ૧૮૦માથી કઇ ન વધે ત્યા સુધી અઢાર અઢાર લેતા જાઓ અને બાકી શુ વધે તે કહેતા જાઓ.

(૨૨) ૯૫મા ૧૯ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય? ૧૩૩માથી ૧૧૪ જાય તો કેટલા રહે? ૧૩૩માથી ૧૯ જાય તો કેટલા રહે?

(૨૩) ઓગણીઆ. પદરા. તેરા, સત્તરા, અને બારા સવળા તથા અવળા બોલો

(૨૪) ૧૮ છોકરાની ૭ હાર થવામા ૧૮ છોકરા ખૂટે છે, ત્યારે કેટલા છોકરા હશે?

(૨૫) આનાની ચાર લેખે ૧૮ આનાની કેરીઓ લીધી અને બીજી આનાની ૬ લેખે બેઅ નાની લીધી તો બધી મળી કેટલી કેરી થઇ?

(૨૬) પાવલાના ૯ લીબુ મળે તો રૂપીઆના કેટલા?

(૨૭) બારોતેરસો, પાચોતેરસો, આઠોતેરસો, સતગેતેરસો, બીલતેરસો અને દાઓતેરસો એટલે કેટલા?

(૨૮) ૧૦૨, ૧૦૫, ૧૦૮, ૧૧૦, ૧૨૮, ૧૩૧, ૧૦૪, ૧૧૭, ૧૧૨, ૧૮૦, એ આકમા કેમ બોલાય?

(૨૯) ૯૧ રૂપીઆમાથી તેર તેર રૂપીઆવાળી કેટલી સાડી આવે?

(૩૦) ૯૫ બોરમાથી દરેકને પચ પાચ બોર આપુ તો કેટલા છોકરાને અપાય? ઓગણીસ ઓગણીસ આપુ તો કેટલા છોકરાને અપાય?

(૩૧) કેટલા ચોક પર? કેટલા પચા સાઠ? કેટલા ચોક સાઠ?

(૩૨) ૧૪૪મા ૮, ૯, ૧૬ અને ૧૮ કેટલીવાર છે?

(૩૩) ૯૬માક કેટલીવાર, ૧૨ કેટલીવાર, ૮ કેટલીવાર, અને ૧૬ કેટલીવાર?

(૩૪) કેટલા ચોક ૬૪, ૬૮, ૫૬, ૭૬, ૮૦, ૭૨ અને ૬૦ થાય?
(૩૫) કેટલા આના હોય તો ૯ રૂપીઆ આવે?
(૩૬) ૧૫૨ બોર વહેચતા દરેકને ૮ બોર આવ્યાં ત્યારે છોકરા કેટલા હશે?
(૩૭) કયા કયા પલાખામા ૭૨ આવે? દોઢસો એટલે કેટલા દશક?
(૩૮) ૭ આનાની પાઇ વટાવી ૧૨ છોકરાને વહેચી આપી તો દરેકને કેટલી મળી હશે?
(૩૯) ૧૫ છોકરાની ૮ હાર કરવાને બદલે ૧૨ છોકરાની કેટલી હાર કરવી?
(૪૦) ૮ પૈસાના ૧૫૨ બોર તો ૭ પૈસાના કેટલા?
(૪૧) ૧૪૪ જે જે પલાખામા આવતા હોય તે કહો.

મનોયત્ન ૨.

૨૧×૧ થી ૩૦×૧૦ સુધીના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) ૨૯×૫, ૨૭×૮, ૨૮×૬, ૨૩×૯, ૨૫×૭, ૨૯×૭ કેટલા?
(૨) ૨૩ પાંચવાર, ૨૭ સાતવાર, ૨૬ નવવાર અને ૨૪ છવાર તે કેટલા?
(૩) ૨૫, ૨૯, ૨૮, ૨૩, ૨૬, ૨૪ને ત્રણે ગુણીએ શું આવે?
(૪) એક કોટની શીવડામણ ૭ રૂપીઆ થાય તો ૧૫૦ રૂપીઆમાં કેટલા કોટ શિવાય અને બાકી શું વધે?
(૫) એક ટેબલના ૨૬ રૂપીઆ બેસે છે તો ૮ ટેબલનું શું બેસશે?
(૬) ૨૯ ગજનો એક એવા ૭ તાકા છે તો બધુ મળીને કેટલા ગજ કપડું હશે?

(૭) એક ગાડામા ૩૦ મણ એવા ૭ ગાડામાં ધઉ ભરેલા છે તો તો બધું મળીને કેટલા ધઉ હશે?

(૮) મહીનાનો ખરચ ૨૫ રૂપીઆ થાય તો ૭ મહીનાનો કેટલો?

(૯) દર મહીને ૨૭ રૂપીઆ ખરચુ, તોપણ મારી પાસે ૯ મહીના ચાલે એટલા રૂપીઆ છે, ત્યારે કેટલા રૂપીઆ હશે?

(૧૦) ઓગણત્રીસા, પચીસા, અઠ્ઠાવીસા અને સત્તાવીસા સવળા તથા અવળા બોલો.

(૧૧) ૨૧×૧થી ૩૦×૧૦ સુધીમા ૩, ૫, ૭ અને ૪ની પલાખી લખો.

(૧૨) ૨૧×૧થી ૩૦×૧૦ સુધીમા નવની પલાખી બોલો.

(૧૩) ૨૮ આનાના સવાકા, હણુ, અને અઢેલા કેટલા?

(૧૪) ૨૨૪, ૨૫૦, ૨૩૨, ૨૦૭, ૨૧૬, ૧૭૫, ૧૩૫, ૨૩૪, ૨૦૮, ૨૦૭, ૨૧૭ એ આકમા કેવી રીતે બોલાય છે?

(૧૫) છવીસાસો, બેસાતોતેર, બેબાવના, બેતીશોતેર, બેચોત્રીસા લખો.

(૧૬) ૧૪૫+૨૯, ૨૪૩+૨૭, ૨૦૭+૨૩, ૧૭૫+૨૫ ૧૪૭+૨૧ કેટલા?

(૧૭) ૩૦+૨૪૦, ૨૭+૮૧, ૨૫+૧૭૫, ૨૬+૧૫૬, ૨૯+૨૦૩ કેટલા?

(૧૮) ૨૦૦–૨૫, ૨૦૭–૨૩, ૧૭૫–૨૫, ૨૧૬–૨૪, કેટલા?

(૧૯) ૧૪૭–૧૨૬, ૧૮૯–૧૫૨, ૧૨૫–૧૦૦, ૧૨૮–૧૧૨, કેટલા?

(૨૦) ૩૦૦માં ૧૨ કેરી ઓછી છે ત્યારે કેટલી હશે?

(૨૧) ૨૬૧માંથી ૩૪ ન વધે ત્યાં સુધી ઓગણત્રીસ ઓગણત્રીસ બાદ કરતા જાઓ અને બાકી શું વધે તે કહેતા જાઓ.

(૨૨) ૧૩૫ ગજ માદરપાટમાથી ૫ ગજના કેટલા પોતીઆ થાય?

(૨૩) કેટલી વખત ૨૬ કેરી લઉં તો ૨૩૪ કેરી થય?

(૨૪) એક નિશાળમાં ૨૦૭ છોકરા છે, દરેક વર્ગમા ૨૩ છોકરા છે, તો વર્ગ કેટલા હશે?

(૨૫) એક નિશાળમા ૨૫૨ છોકરા છે. અને ૯ વર્ગ છે, ત્યારે દરેક વર્ગમા છોકરા કેટલા હશે ?

(૨૬) કેટલી વખત ૭ લઇએ તો ૧૫૮, ૧૬૨, ૧૫૬, ૧૩૨, ૧૩૪, ૧૩૮ અને ૧૨૬ થાય ?

(૨૭) કયા કયા પલાખામા ૧૪૪ અને ૯૬ આવે ?

(૨૮) મે એક માણુસને દસ દસ રૂપીઆવાળી ૨૬ નોટો આપી અને ૯ રૂપીઆ રોકડા આપ્યા ત્યારે પોણી ત્રણુસોથી કેટલા વધારે અથવા ઓછા આપ્યા ?

મનોયત્ન ૩.

અડધાના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) એક કાગળના બે સરખા ભાગ પાડીએ તો દરેક ભાગ કેટલો કહેવાય ?

(૨) ૭ અડધા કાગળ છે તેને આખા કાગળ કેટલા હશે ?

(૩) ૨૪ અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા ?

(૪) હુ દરરોજ ૦॥ લાડુ ખાઉ, તો ૩૨ દિવસ ચાલે એટલા લાડુ છે ત્યારે કેટલા લાડુ હશે ?

(૫) એક ટોપીનો અડધો રૂપીઓ બેસે છે, તો ૬૯ ટોપી લેવાને કેટલા રૂપીઆ જોઇએ ?

(૬) ૧૭×૦॥, ૨૩×૦॥, ૭૦×૦॥, ૫૯×૦॥, ૬૭×૦॥ કેટલા ?

(૭) અડધાની એકીની પલાખી બોલી જાઓ.

(૮) અડધાની એકીની પલાખી બોલો.

(૯) ૫૦૦ અડધા રૂપીઆ છે, તેના આખા રૂપીઆ કેટલા આવશે ?

(૧૦) ૭॥ રૂપીએ મણ સોપારી મળે તો ૩૭ મણનું શું બેસે ?

(૧૧) ૩૭॥માં ૧૨॥ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?

(૧૨) ૨॥ રૂપીઆનું ઘી, ૧॥ રૂપીઆનું શાક અને ૧૨॥ રૂપીઆનું અનાજ લીધું તો બધું મળીને કેટલો ખર્ચ થયો ?

(૧૩) ૩૦॥+૦॥+૩॥+૩૪॥ મળીને કેટલા થાય ?

(૧૪) કેટલીવાર અડધો લઇએ તો ૩૨॥ થાય ?

(૧૫) ૩૭ આખાના અડધા કેટલા ? ૨૯ અડધાના આખા કેટલા ?

(૧૬) ૪૫ રૂપીઆ છે, દરેક ભીખારીને ૦॥ રૂપીઓ આપું તો કેટલાને અપાય ?

(૧૭) એક ખમીસની શીવડામણી ૦॥ રૂપીઓ બેસે છે, તો ૨૪ રૂપીઆમાં કેટલા ખમીસ શીવડાવાશે ?

(૧૮) દરરોજ અડધો શેર અનાજ ખાઉં તો ૩૯ શેર અનાજ કેટલા દિવસ ચાલે ?

(૧૯) ૪૯ સોપારી છે, તેના અડધા અડધા કેટલા કકડા થશે ?

(૨૦) ૪૬ અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા આવશે ?

(૨૧) ૩૬ ગજ લુગડામાંથી અડધા અડધા ગજના કેટલા રૂમાલ થશે?

(૨૨) કેટલા અડધા હોય તો તેના આખા પુરેપુરા થાય ?

(જ. ૨. ૪. ૬, ઇત્યાદિ)

(૨૩) દરરોજના ૦॥ રૂપીઆ લેખે ૧૮ માણસને ૯ દિવસના કેટલા રૂપીઆ આપવા પડશે ?

મનોયત્ન ૪.

દોઢાના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) એક ને અડધો મળી કેટલા થાય ?
(૨) અડધો ને એક મળી કેટલા થાય ?
(૩) કેટલા અડધા કાગળ હોય તો દોઢ કાગળ થાય ?
(૪) અડધો કેટલીવાર લઈએ તો દોઢ થાય ?
(૫) દોઢ કાગળમાંથી અડધો કાગળ કેટલા છોકરાને અપાય ?
(૬) દોઢમાં પોણો કેટલીવાર અને અડધો કેટલીવાર ?
(૭) પોણો કેટલીવાર લઈએ તો દોઢ થાય ?
(૮) દેઢ રૂપીઓ હતો તેમા દોઢ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
(૯) ત્રણ લાડુમાંથી દોઢ ખાધો તો કેટલા રહ્યા ?
(૧૦) મારી પસે ૦॥ રૂપીઓ છે, તેમા શુ ઉમેરૂ તો દોઢ થાય ?
(૧૧) ૫૭×૧॥, ૬૯×૧॥, ૯૫×૧॥, ૬૭×૧॥, ૭૦૦×૧॥, કેટલા ?
(૧૨) એક તાંબડામા દોઢ મણ દૂધ માય તો ૨૭ તાંબડામા કેટલુ માશે ?
(૧૩) રૂપીઆની ૧॥ શેર બરફી મળે, તો ૩૭ રૂપીઆની કેટલી આવે ?
(૧૪) એક બંડીમાં દોઢ ગજ કપડુ વપરાય, તો ૫૯ બંડી માટે કેટલા ગજ કપડું જોઇશે ?
(૧૫) એક આનાના દોઢ શેર કારેલાં મળે, તો ૩ રૂપીઆનાં કેટલાં આવશે ?
(૧૬) એક બળદને ૧॥ શેર અડદ જોઈએ, તો ૬૭ બળદને માટે કેટલા શેર અડદ જોઇશે ?
(૧૭) એક લોટાનું વજન ૧॥ શેર થાય, તો ૫૭ લોટાનું વજન કેટલું થશે ?

(૧૮) એક સાધુને ૧॥ શેર લોટ આપીએ તો ૭૯ સાધુને આપવાને કેટલો લોટ જોઈએ ?

(૧૯) એક શેર એલચીનો ૧॥ રૂપીઓ બેસે તો ૨૯ શેર એલચીનુ શુ બેસશે ?

(૨૦) મણ ઘીના ૪૭ રૂપીઆ બેસે તો ૧॥ મણનુ શુ બેસે ?

(૨૧) એક તપેલામાથી દોઢશેરીઓ લોટો ૬૪ વખત ભરી આપ્યો ત્યારે કેટલું દૂધ આપ્યુ ?

(૨૨) દોઢાની બેકીની પલાખી બોલો દોઢાની એકની પલાખી બોલો.

(૨૩) ૬૯+૧॥, ૪૬+૧॥, ૧૦૨+૧॥, ૪૫+૧॥, ૯૯+૧॥, કેટલા ?

(૨૪) ૧॥+૮૨॥, ૧॥+૪૫, ૧॥+૬૭॥, ૧॥+૭૨, કેટલા ?

(૨૫) ૧૦॥-૧॥, ૬૯-૧॥, ૧૦૨-૧॥ ૧૧૨॥-૧॥, કેટલા ?

(૨૬) ૨૮॥ મણ દૂધમાથી ૨૭ મણ વપરાયુ ત્યારે બાકી કેટલુ રહ્યુ ?

(૨૭) ચોવીસ આખા અને ૨૪ અડધા મળીને કેટલા થાય ?

(૨૮) કેટલીવાર દોઢ લઈએ તો ૫૭ થાય ?

(૨૯) ૫૫ામા દોઢ કેટલીવાર છે ? કેટલીવાર દોઢ લઈએ તો ૫૫॥ થાય ?

(૩૦) ૭૫ રૂપીઆમાથી ૧॥ રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપી આવશે ?

(૩૧) ૪૭ છોકરા વચ્ચે ૭૦॥ રૂપીઆ વહેચ્યુ તો દરેકને શુ મળશે ?

(૩૨) દોઢ શેર ખાંડ રોજ વપરાય તો ૩૭॥ શેર ખાડ કેટલા દિવસ ચાલશે ?

(૩૩) ૧॥ ગજ ખાદીનો રૂ ૧ બેસે તો ૪૦॥ ગજ ખાદીનું શુ ?

(૩૪) ૭૯॥ રૂપીઆમા ૫૩ બદન લીધા તો એકની કિમત કેટલી પડી ?

(૩૫) કેટલા દોઢે ૭૨ ? કેટલા દોઢું ૧૦૦॥ ? કેટલા દેઢે ૧૫૦૦ ?

(૩૬) ૪૩॥ ગજના તાકામાથી ૧॥ ગજના કેટલા રૂમાલ થય ?

(૩૭) રોજ ૧॥ રૂપીઓ વાપરૂ તો ૮૦ રૂપીઆ કેટલા દિવસ ચાલે ?

(૩૮) હરેક છોકરાને દોઢ કાગળ આપીએ તો ૩૯ કાગળ કેટલા છોકરાને અપાય ?

(૩૯) જેટલા આડધા તેટલાજ રૂપીઆ કેટલીવાર લઉ તો ૯૬ રૂપીઆ થાય ?

(૪૦) દોઢ રૂપીઆની ૧ શેર હીંગ મળે તો ૩૯ શેરનુ શુ બેસશે ?

(૪૧) ૪૮ મા દોઢ કેટલીવાર ઉમેરૂં તો ૭૨ થાય ?

(૪૨) ૫૭ પચીઆના ૮૫॥ રૂપીઆ બેઠા તો એ લેખે ૭ પચીઆનું શું આપવુ પડશે ?

(૪૩) એક માણસ હરરોજ ૧॥ રૂપીઓ કમાય તો ૧૪ માણસો ૯ દિવસમા શુ કમાશે ?

(૪૪) ૧॥ આને શેર વેગણ મળે છે, તો ૧॥ રૂપીઆમાં કેટલા આવે ?

મનોયત્ન ૫.

અઢીઆના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) બે ને અડધો કેટલા ?

(૨) દોઢમા શુ ઉમેરીએ તો ૨॥ થાય ?

(૩) ૪૭॥+૨॥, ૬૭॥+૨॥, ૧૫+૨॥, ૧૦૨॥+૨॥, ૧૮૦+૨॥ કેટલા ?

(૪) ૨॥+૮૫, ૨॥+૭૨॥, ૨॥+૪૭॥, ૨॥+૨૦૫, ૨॥+૧૦૦, કેટલા ?

(૫) ૧૯૨॥-૨॥, ૧૦૫-૨॥, ૧૦૦-૨॥, ૨૧૦-૨॥, કેટલા ?

(૬) ૧૯૦-૧૮૭॥, ૧૬૭॥-૧૬૫, ૧૦૦-૯૭॥ કેટલા ?

(૭) ૪૭×૨॥, ૭૯×૨॥, ૮૭×૨॥, ૨૯×૨॥, ૮૨×૨॥, કેટલા ?

(૮) એક માણસ ૨॥ રૂપીઆ કાઢે તો ૩૯ માણસના કેટલા રૂ. થાય ?

(૯) એક કોથળીમા ૨॥ મણ ઘઉં માય તો ૨૪ કોથળીમા કેટલા મણ ઘઉં માય ?

(૧૦) ૨॥ શેર જીરાનો ૧ રૂપીઓ બેસે તો ૧૫ રૂપીઆનુ કેટલા આવે ?

(૧૧) એક નોટના રૂ. ૨॥ મળે તો ૩૬ નોટના કેટલા રૂ મળશે ?

(૧૨) રૂ. ૨॥એ શેર એલચી મળે તો ૩૫ શેરનુ શુ બેસે ?

(૧૩) મણ કેરીના ૨॥ રૂપીઆ બેસે તો ૪૯ મણનુ શુ બેસે ?

(૧૪) એક માણસને ૨॥ રૂપીઆ આપીએ તો ૫૫ માણસને આપવા કેટલા રૂપીઆ જોઇએ ?

(૧૫) એક તાવડીનું વજન ૨॥ મણ થાય છે ત્યારે એવી ૮૭ તાવડીનું વજન કેટલુ થશે ?

(૧૬) મણ દૂધમા ૨॥ શેર ચોખા નાખીએ તો ૬૩ મણ દૂધને માટે કેટલા ચોખા જોઇએ ?

(૧૭) ૧ રૂપીઆનુ ૨॥ મણ તો ૬૭॥ મણનુ શુ બેસે ?

(૧૮) ૨॥ શેરનો ૧ રૂપીઓ બેસે તો ૧૮ રૂપીઆનુ કેટનુ આવશે ?

(૧૯) એક દિવસનો ખરચ ૨॥ રૂપીઆ થાય તો ૭૭ દિવસમા કેટલો ખરચ થશે ?

(૨૦) ૫૪ છત્રી લેવી છે એક છત્રીના ૨॥ રૂપીયા બેસે છે તો કેટલો ખરચ થશે ?

(૨૧) ૨૭ રૂપીએ તોલો સોનુ મળે તો ૨॥ તોલાનુ શુ આપવુ ?

(૨૨) એક રૂપીઆના ૨॥ શેર મરી મળે, તો ૨૫ શેરનુ શુ બેસશે ?

(૨૩) કેટલા અડધા હોય તો ૨॥ થાય ? અઢીમા અડધો કેટલીવાર છે ?

(૨૪) કેટલા ૦। અઢી ? અઢીમા પા કેટલીવાર છે ?

(૨૫) ૧ રૂપીઆનુ ૨ાા શેર તો ૪૦ શેરનુ શુ બેસે ?

(૨૬) ૨૧૦ રૂપીઆ ૮૪ માણસ વચ્ચે ખરચ થયો, ત્યારે એક માણસને ભાગે શું આવ્યુ ?

(૨૭) ૬૯ છોકરા વચ્ચે ૧૭ ૨ાા રૂપીઆ વહેચીએ તો દરેકને શુ મળશે?

(૨૮) કેટલા અઢીએ ૪૫ ? કેટલીવાર અઢી લઇએ તો ૧૦૦ થાય ?

(૨૯) ૧૦૦માં ૪ાા કેટલીવાર ? ૧૦૦મા ૨ાા કેટલીવાર ?

(૩૦) રૂ ૯૭ાા છે, રોજ ૨ાા રૂ ખરચુ તો કેટલા દિવસ ચાલશે ?

(૩૧) ૨ાા આને શેર દૂધ મળે તો ૨ાા રૂપીઆમાં કેટલું આવશે ?

(૩૨) ૭૨ાા રૂપીઆમા ૨ાા તોલા સોનુ આવ્યુ ત્યારે તોલાનો ભાવ શો ?

(૩૩) ૨૭ માણસ છે, અને ૬૭ાા રૂપીઆ છે, તો દરેક માણસને શુ મળશે ?

(૩૪) શેર હીંગના ૨ાા રૂપીઆ પડે તો ૪૫ રૂપીઆમા કેટલા શેર હીંગ આવશે.

(૩૫) રૂ ૧૦૦માથી અઢી અઢી રૂપીઆવાળી કેટલી નોટ આવશે ?

(૩૬) એક આનાની ૨ાા શેર પાપડી મળે તો ૧ રૂપીઆની કેટલી આવશે ?

(૩૭) ૨ાા રૂપીઆવાળી ટોપી ૧૦૭ાા રૂપીઆમાથી કેટલી આવશે ?

(૩૮) ૨ાા શેર જલેબીનો ૧ રૂપીઓ પડે તો ૭૭ રૂપીઆની કેટલી જલેબી આવશે ?

મનોયત્ન ૬.

પાયાના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) એક લાડુના ચાર સરખા ભાગ પાડીએ તો દરેક ભાગ કેટલો કહેવાય ?

(૨) ચાર ૦। એકઠા કરીએ તો આખા કેટલા થાય?

(૩) ૦। એ અડધાનો કેટલામો ભાગ? અને આખાનો કેટલામો ભાગ?

(૪) ૧ને ૦।, ૧। ને ૦।, ૧॥ને ૦।, ૧॥।ને ૦। કેટલા?

(૫) ૧૭+૦। ૨૩।+૦।, ૨૮॥+૦। ૨૮॥।+૦। કેટલા?

(૬) ૪૯, ૫૯, ૬૯, ૭૯, ૮૯. ૯૯, ૫૦, ૬૦, ૭૦, ૮૦, ૯૦. અને ૧૦૦મા ૦। ઓછો તે કેટલા કહેવાય?

(૭) ૯૯॥।, ૭૮॥।, ૫૭॥।, ૭૬॥।, ૪૯॥।, ૩૭॥।, શબ્દમા લખો.

(૮) ૪૯×૦। ૫૭×૦।, ૪૩×૦।, ૭૯×૦।, ૬૭×૦। કેટલા?

(૯) દરેક છોકરાને ૦। પેંડો આપુ તો ૮૮ છોકરાને આપવાને કેટલા પેંડા જોઇએ?

(૧૦) પાયાની ચવ્વારની પલાખી બોલો

(૧૧) પાયાની ચવ્વારની અને અર્ધાની બબ્બેની પલાખી બોલો

(૧૨) ૬૯, ૭૩, ૭૭, ૪૭, ૩૭ ૫૫, ૭૯, ૫૭, ૮૯, ૮૩, ૯૭, ૯૩, ૪૯, ૪૩, ૪૬, ૯૧, ૬૩, ૩૧, ૪૧, ૭૧, અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા? પાવલીના કેટલા રૂપીઆ?

(૧૩) ૪૦૦ ગજ, ૮૦ ગજ, ૯૦ ગજ, ૬૦૦ ગજ. અને ૭૦ ગજમાંથી અડધા ગજના કેટલા રૂમાલ થાય? ૦। ગજના કેટલા રૂમાલ થાય?

(૧૪) ૬૯, ૭૩, ૭૯, ૮૫, ૯૩, ૭૦૦ અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા? અને પાવલીઓ કેટલી?

(૧૫) ૯ રૂપીઆના પાવલા કેટલા? ૩૬ પાવલાના રૂપીઆ કેટલા?

(૧૬) મારી પાસે ૧૭ અડધા છે, તેની પાવલી કેટલી આવશે?

(૧૭) કેટલીકવાર ૦। રૂપીઓ લઇએ તો ૧૯ રૂપીઆ થાય?

(૧૮) ૧૭, ૫॥, ૨૩॥, ૧૪ અને ૩॥ને પાંચ ભાગીએ તો શું આવે?

(૧૯) ૨૩ માણસ વચ્ચે ૫ાા રૂપીઆ આપ્યા તો દરેકને શું મળશે?

(૨૦) કેટલી વખત ૦ા મણ લઇએ તો ૧૯, ૨૨, ૧૭, ૧૩, અને ૨૦ મણ થાય ?

(૨૧) ૩૯, ૨૨, ૧૭ ગજ લુગડામાથી અડધા ગજના કેટલા કકડા થાય ? ૦ા ગજના કેટલા થાય ?

(૨૨) કેટલીવાર ૦ા કાગળ લઉ તો ૧૬, ૧૮, ૧૦, ૨૩, ૨૨, આખા કાગળ થાય ?

(૨૩) ૧૮ વખત ૦ા રૂપીઓ લઉ તો કેટલા રૂપીઆ થાય ? સાડા ચાર રૂપીઆની પાવલી કેટલી ?

(૨૪) ૧૪ રૂપીઆની પાવલી કેટલી ? કેટલી પાવલીઓ હોય તો ૧૪ રૂપીઆ થાય ?

(૨૫) રોજ ૦ા કાગળ વાપરીએ તો ૨૫ દિવસમાં કેટલા કાગળ વપરાય ? ૨૩ કાગળ હોય તો કેટલા દિવસ ચાલે ?

મનોયત્ન ૭.

નાણુંની ધાતનો ઉપયોગ

(૧) એક રૂપીઆના અડધા કેટલા ? પાવલી કેટલી ? બેઆની કેટલી ? આની કેટલી ? ઢબુ કેટલા ? પૈસા કેટલા ? અને પાઇ કેટલી ?

(૨) રૂપીઓ કોની કોની બરોબર છે ? શું શું આપવાથી રૂપીઓ મળે ?

(૩) ૧૬ ઢબુ, ૫૨ પૈસા, ૩૨ બેઆની, ૧૧૨ આના, ૬૪ પાવલી, ૭૨ પાઇ, અને ૬૪ અડધાની કિમત કહો.

(૪) તાંબાના સિક્કા ગણાવો. રૂપાના કયા કયા સિક્કા છે ?

(૫) એક રૂપીઆમાં બે પૈસા ઓછા છે, ત્યારે કેટલા આના હશે?

(૬) પાવલામાંથી શું ખરચું તો ૯ પૈસા રહે?

(૭) ૪ આનામાં કેટલા આના ઉમેરૂ તો રૂપીઓ થાય?

(૮) ૧ અડધો, ૧ પાવલી, ૧ બેઆની, ૧ આની છે તેમા કેટલા પૈસા નાખું તો એક રૂપીઓ થાય?

(૯) એક આનાની ૧૨ પાઇ તો ૪ આનાની કેટલી? પાવલાની કેટલી? અડધાની કેટલી? નીકળના સિકકા ગણાવો.

(૧૦) ૯, ૬, ૭, અને ૩ આનાની પાઇ કેટલી? પૈસા કેટલા?

(૧૧) એક રૂપીઆના ૧૬ આના તો ૩ રૂપીઆના કેટલા આના?

(૧૨) ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, અને ૯ રૂપીઆના આના કેટલા?

(૧૩) ૮ આનાની પાઇ કેટલી? અડધા રૂપીઆની આની કેટલી?

(૧૪) ૧૨ રૂપીઆના અડધા કેટલા? પાવલી કેટલી? બેઆની કેટલી?

(૧૫) ૧૮ આનાના પૈસા કેટલા? ઢબુ કેટલા? દોઢ પાઇ કેટલી?

(૧૬) પાચ આના ને ત્રણ પૈસા, બે આના ને બે પૈસા, આઠ આની ને એક પૈસાની પાઇ કેટલી?

(૧૭) બે પૈસાની ૧ પેનશીલ મળે છે, ૧ાા રૂપીઆની કેટલી મળે?

(૧૮) પાચ રૂપીઆની બેઆનીમાં એક બેઆની ઓછી છે, ત્યારે બેઆનીઓ હશે?

(૧૯) અડધા રૂપીઆમાથી બે પૈસાના પાન, ૧ આનાની સોપારી, ઢબુની પાપડી અને ૨ આનાના મમરા લીધા હવે મારી પાસે શુ રહ્યુ?

(૨૦) દુકાનદારને એક રૂપીઓ આપ્યો. તેણે મને ૧ અડધો, ૧ આની ને ૩ પાઇ પાછી આપી ત્યારે મેં કેટલાનો સોદો લીધો હશે?

(૨૧) ૧૧૨, ૧૨૮, ૯૬, ૮૦, ૧૪૪, ૪૮, ૩૨ અને ૬૪ આનાના રૂપીઆ કેટલા? અને અડધા કેટલા?

(૨૨) ૬૪, ૭૨, ૫૬, ૩૨, ૪૮, ૫૨, ૭૬ અને ૮૦ પાવલીના રૂપીઆ કેટલા? અડધા કેટલા?

(૨૩) ૨૪, ૩૬, ૭૨, ૧૦૮, ૪૮, ૯૬ અને ૬૦ પાઈના આના કેટલા? અને પૈસા કેટલા?

(૨૪) ૧૪૪ આનાના કેટલા રૂપીઆ આવે? અડધા કેટલા આવે?

(૨૫) ૭૪, ૬૭, ૩૫ અને ૬૩ પૈસાના આના કેટલા?

(૨૬) રોજ પાવલી ખરચું તો ૫ રૂપીઆ કેટલા દિવસ ચાલે?

(૨૭) ૧૨ શેરના ૩ આના બેસે તો શેરનુ શુ આપવુ?

(૨૮) ૧૫, ૧૭, ૮, ૧૨, ૧૪, ૧૯ અને ૧૫ અડધાની પાવલી કેટલી? બેઆની કેટલી? રૂપીઆ કેટલા?

(૨૯) પાંચ બેઆનીના પૈસા કેટલા? અધેલા કેટલા?

(૩૦) ૧૨ અડધા, ૪ પાવલી, અને ૬૪ બેઆનીં આપુ તો કેટલા રૂપીઆ મળે?

(૩૧) રોજ બે આના ખરચુ તો ૧૬ દિવસ ચાલે એટલા રૂપીઆ છે. ત્યારે કેટલા રૂપીઆ હશે?

(૩૨) એક આનાના ૧૭ બોરીઆં મળે તો અડધા રૂપીઆના કેટલાં મળશે? અને જો ૧૫૩ બોરીઆ લેવાં હોય તો શુ આપવુ?

(૩૩) ત્રણ પાનની ૧ પાંઈ બેસે તો દોઢ આનાના કેટલાં પાન આવશે? ને જો ૭૨ પાન લેવાં હોય તો શુ આપવું?

(૩૪) બે આનાના પાંચ જમરૂખ મળે તો ૧ રૂપીઆના કેટલા આવશે? અને જો ૨૦ જમરૂખ લેવાં હોય તો શું આપવું?

(૩૫) ૧૩૦ રૂપીઆ હોય તો પાચ રૂપીઆવાળી નોટ કેટલી આવે ?
૧૦ રૂપીઆવાળી કેટલી ને ? મળે ?

(૩૬) બે આનીના બોર વધારે મળે કે ૧૫ પૈસાના ?

(૩૭) એક આનાની ૧૨ પેન મળે તો પાંચ પાઇની કેટલી આવે ?
અને જો ૭ પેન લેવી હોય તો શુ આપવુ ?

(૩૮) રૂપીઆના ૧૬ શેર વેગણુ મળે તો ત્રણ આનાના કેટલાં ?

મનોયત્ન ૮.

પરચુરણ હિસાબ.

(૧) ૧૬ કેરીમાથી ૧૨ બગડી ગઇ તો સારી કેટલી રહી ?

(૨) ૧૫૦ રૂપીઆમા ૯ રૂપીઆ ઉમેરીએ તો કેટલા રૂપીઆ થાય ?

(૩) એક આનાવાળી ૧૧૨ ટિકિટ લીધી ને દસ રૂપીઆની નોટ
આપી તો મને પાછુ મને શુ મળશે ?

(૪) ૨૪મા કેટલા ઉમેર તો ૭૨ થાય ?

(૫) ૧૩૯ રૂપીઆમાથી દશ રૂપીઆવાળી નોટો લેતા ૯ રૂપીઆ
વધ્યા ત્યારે કેટલી નોટો લીધી હશે ?

(૬) ૧૨૪ રૂપીઆમાથી ૫ રૂપીઆવાળી કેટલી નોટ આવે અને
કેટલા રૂપીઆ વધે ?

(૭) બેઆનાની ૨૯ ટીકડી મળે તો એક રૂપીઆની કેટલી ?

(૮) એક બકરી હરરોજ દોઢ શેર દૂધ આપે તો તેવી ૬૭ બકરી
કેટલું દૂધ આપશે ?

(૯) એક ટોપીનો ૦।। રૂપીઓ પડે તો ૭૯ ટોપીઓના કેટલા
રૂપીઆ આપવા પડે ?

(૧૦) દરેક છોકરાને ૦। શેર દૂધ આપતાં ૮૯ છોકરાને પાવાને માટે કેટલુ દૂધ જોઇશે ?

(૧૧) એક છોકરો અડધો લાડુ ખાય તો ૯૭ છોકરા કેટલા લાડુ ખાશે ? ૧૫ લાડુ કેટલા છોકરાને પહોંચશે ?

(૧૨) ૨૬ શેરના નવટાંક કેટલા ? પાશેર કેટલા ? અચ્છેર કેટલા ?

(૧૩) એક ગાય ૯ શેર દૂધ આપે તો તેવી ૨૫ ગાયો કેટલુ દૂધ આપશે ? અઢી હજાર એટલે કેટલા સો ?

(૧૪) ૨૭ અડધાના રૂપીઆ કેટલા ? પાવલી કેટલી ? બે આની કેટલી?

(૧૫) અઢી રૂપીઆવાળી ૯૬ નોટના કેટલા રૂપીઆ આવે ?

(૧૬) એક ઘડિઆળના ૨॥ રૂપીઆ બેસે તો એ લેખે પોણોસો ઘડિઆળનું બેસે ?

(૧૭) એક છત્રીનો દોઢ રૂપીઓ બેસે તો ૫૭ છત્રીનું શુ આપવું ?

(૧૮) એક ઘડિઆળના ૮ રૂપીઆ બેસે તો ૨૮ ઘડીઆળનુ શુ બેસે ?

(૧૯) ૪૪ રૂપીઆનુ એક મણુ ઘી મળે તો ૨॥ મણનું શુ ?

(૨૦) એક આનામા ૦॥ મણુ ભાર લઇ જવાય તો ૧૭ આનામાં કેટલો ભાર લઇ જવાય ?

(૨૧) પૈસાવાળી ૯૬ ટિકીટ આપી, તેને બદલે ૦॥ આનાવાળી કેટલી ટિકીટ લેવી ? આનાવાળી કેટલી લેવી ?

(૨૨) દસ દસ રૂપીઆવાળી ૨૭ નોટ ને ૪ રૂપીઆ રોકડા છે, ત્યારે બધુ મળી કેટલા રૂપીઆ હશે ?

(૨૩) એક રૂપીઆના ૨॥ શેર સોપારી મળે છે, અને ૨॥ રૂપીઆની શેર એલચી મળે છે ત્યારે ૧૪ શેર એલચી આપીએ તો કેટલી સોપારી મળે ?

(૨૪) આગગાડી એક કલાકમાં ૨૭ માઇલ ચાલે, તો ૨૪૩ માઇલ જવાને કેટલા કલાક લાગે ?

(૨૫) દરેક છોકરાને ૦।, ૦। રૂપીઓ આપતાં ૨॥ રૂપીઆની નોટમાંથી કેટલા છોકરાને અપાશે ?

(૨૬) સાડીસો, પોણીસો, પોણોસો, અને દોઢસો આંકડામાં લખો.

(૨૭) ૯૯॥। અને ૭૫ શબ્દમાં લખો.

(૨૮) ૧૪૫ આનામાંથી કેટલા રૂપીઆ આવે અને બાકી કેટલા આના રહે તે કહો. ૨૫૦ એટલે કેટલા હજાર ?

(૨૯) એક ચોપડીના ૨॥ રૂપીઆ બેસે તો ૧૦૦ રૂપીઆમાંથી કેટલી ચોપડી આવશે ? ૦॥। હજાર એટલે કેટલા સો?

(૩૦) કેટલા દોઢે ૪૨ ? કેટલા પોણે ૪૨ ? કેટલા ૬ ૪૨ ?

(૩૧) ૧૯૨ કેરીમાં ૨૪ કેરી ઉમેરીએ તો કેટલી કેરી થાય ?

(૩૨) ૨૦૭ છોકરામાંથી ૨૩ જાય તો કેટલા રહે ?

(૩૩) ૨૬૧ પેનો ૯ છોકરાને સરખે ભાગે આપતા દરેકને કેટલી આવે ? સાડી સાતસો એટલે કેટલા હજાર ?

(૩૪) એક તાળાની કિંમત ૧॥ રૂપીઓ બેસે તો ૧૮ રૂપીઆમાથી કેટલાં તાળાં આવેં ?

(૩૫) ૨૮ રૂપીઆની ૧૧૨ સ્લેટ લીધી તો એ હિસાબે એક રૂપીઆની કેટલી સ્લેટ પડી ? અને એક સ્લેટનું શું પડ્યું ?

(૩૬) એક શાલના ૨૭ રૂપીઆ પડે તો એ લેખે ૧૬૨ રૂપીઆમાંથી કેટલી શાલ આવશે ?

(૩૭) ૭૫ રૂપીઆ, ૫૦ છોકરાઓને વહેંચીએ તો દરેક શું મળશે ?

(૩૮) ૪૨ ગજ લાંબુ દોરડું છે, તેમાંથી ૧॥, ૧॥ ગજના કકડા કરીએ તો કેટલા થાય ?

(૩૯) એક ટોપીના ૨॥ રૂપીઆ લેખે ૧૨૦ રૂપીઆમાંથી કેટલી ટોપીઓ આવશે ?

(૪૦) ૨॥ મણ ઘીના ૯૭॥ રૂપીઆ પડે તો એક મણનું શું ?

(૪૧) ૧૦૨॥ રૂપીઆમા ૨॥ મણ ઘી આવ્યું તો ૪૧ રૂપીઆમા કેટલું આવશે ?

(૪૨) એક મજુર ૨॥ મણ વજન ઉપાડે, તો ૭૨॥ મણ વજનને માટે કેટલા મજુર જોઇએ ?

(૪૩) કેટલા છકે ૭૨, કેટલા ચોક ૭૨, કેટલા તરી ૭૨ ?

(૪૪) કેટલા પોણે ૭૨ ? કેટલા દોઢે ૭૨ ? કેટલા નવાં ૭૨ ?

(૪૫) જો દરેક માણસને ત્રણ ત્રણ રૂપીઆ આપુ તો ૯૬ રૂપીઆ માંથી કેટલા માણસને અપાશે ? જો ચારચાર અથ્એ:, છ છ; આઠ આઠ, બાર બાર, સોળ સોળ, અને ચોવીસ ચોવીસ રૂપીઆ આપુ તો કેટલા માણસને અપાય ?

(૪૬) ૪૮ છોકરામાથી બાર બારની ૪ હાર કરવાને બદલે ત્રણ ત્રણની, છ છની, આઠ આઠની, સોળ સોળની, અને ચોવીસ ચોવીસની કેટલી હાર કરવી ?

(૪૭) ૨૦૫ રૂપીઆમાથી ૨॥ રૂપીઆવાળી કેટલી નોટ આવશે ?

(૪૮) મારા ઘરમાં ૩૫ શેર ઘઉં છે, જો મારે ૭૦ દિવસ ચલાવવા હોય તો દરરોજ કેટલા વાપરવા ?

(૪૯) ૫૬રે દાન દોઢસો એમ કયા, કયા પત્તાખામાં દોઢસો આવશે ?

(૫૦) ૨૯ કોથળામા ૧૪૫ મણ અનાજ ભરાય તો ૭ કોથળામાં કેટલા મણ ભરાય ?

(૫૧) ૧૫ આનાનું ૪૫ શેર તો ૭ આનાનું કેટલું ?

(૫૨) ૭ા મણના ૩૦ રૂપીઆ તો ૨૮ મણનું શું ?

(૫૩) ૨૧ આનાનું ૭ શેર તો સવાપાચ રૂપીઆનું કેટલું

(૫૪) ૮ માણસ જમાડતા રૂ. ૫ ખર્ચ થાય, તો રૂ. ૮૦ મા કેટલાં માણસ જમશે ?

(૫૫) ૧૨ માણસ રૂ. ૧૮ કમાય તો ૨૩ માણસ શું કમાય ?

(૫૬) ૭ાા કલાકમા ૩૧ માઇલ જવાય, તો ૪૨ માઇલ જવાને કેટલો વખત લાગશે ?

(૫૭) રૂ. ૨૫૦નું ૧૦ મણ તો ૮ મણનું શું ?

(૫૮) ૨ આનાનું ૧ાા શેર તો રૂ. ૧ નું કેટલું

(૫૯) ૨૨૬ રૂપીઆ ૮ માસ ચાલે તો ૭ માસમા કેટલા રૂ જોઇએ ?

(૬૦) ૨૦ કનકવાનો રૂ ૧ા તો ૩૫ કનકવાનું શું ?

(૬૧) ૫ રૂપીએ મણની ૧૫ મણ મેથીને બદલે ૩ રૂપીએ મણની કેટલી રાઇ લેવી.

(૬૨) ૪ પૈસાના બોર લીધા, ૭ પૈસા મારા ભાઇએ આપ્યા ત્યારે મારી પાસે ૧૦ પૈસા થયા તો પહેલા કેટલા પૈસા હશે ?

(૬૩) પૈસાના ૮ લેખે મે કેટલાક પૈસાના જમરૂખ લીધા અને તે બધાં પૈસાના ૭ લેખે વેચી નાખ્યા, જેથી મને ૧૬ પૈસા ઉપજ્યા ત્યારે મે કેટલા પૈસાના જમરૂખ લીધા હશે ?
